

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών**

— ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837 —

Παράρτημα Α5

Οδηγός Σπουδών

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών

— ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837 —

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

«ΚΛΙΝΙΚΗ ΝΕΥΡΟΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ»

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ – ΣΚΟΠΟΣ.....	4
2. ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ.....	4
3. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΚΤΕΩΝ.....	4
4. ΤΡΟΠΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ.....	5
5. ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΦΟΙΤΗΣΗΣ.....	6
6. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ.....	6
7. ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ.....	9
8. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ.....	11
9. ΥΠΟΔΟΜΗ ΤΟΥ Π.Μ.Σ.....	12
10. ΑΝΑΘΕΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ / ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ ΣΤΟ Π.Μ.Σ.....	12

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ - ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός του ΠΜΣ «Κλινική Νευροφυσιολογία» είναι η παροχή υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακής εκπαίδευσης στο επιστημονικό πεδίο της Νευρολογίας- Νευροεπιστημών- Νευροφυσιολογίας.

Συγκεκριμένα το Π.Μ.Σ στοχεύει :

- στην εκπαίδευση νέων ιατρών, ειδικευομένων και ειδικευμένων των διαφόρων ειδικοτήτων, κυρίως της Νευρολογίας, αλλά και άλλων επιστημόνων υγείας με συναφείς του προγράμματος γνώσεις, στον τομέα της Κλινικής Νευροφυσιολογίας και των αντίστοιχων Νευροεπιστημών που τον υποστηρίζουν
- στην προσφορά εξειδικευμένων γνώσεων και τεχνικών στους μελλοντικούς επαγγελματίες του ευρύτερου χώρου της υγείας στους ταχέως εξελισσόμενους τομείς αιχμής του γνωστικού αντικείμενου της Κλινικής Νευροφυσιολογίας, με αποτέλεσμα την επάνδρωση με εξειδικευμένο προσωπικό των αντιστοιχών Μονάδων Υγείας

Το ΠΜΣ οδηγεί στην απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στην «Κλινική Νευροφυσιολογία» μετά την πλήρη και επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών με βάση το πρόγραμμα σπουδών.

Οι τίτλοι απονέμονται από την Ιατρική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Αρμόδια όργανα για τη λειτουργία του Π.Μ.Σ είναι :

- Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής
- Συντονιστική Επιτροπή (ΣΕ) του Π.Μ.Σ
- Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΚΤΕΩΝ

Στο ΠΜΣ «Κλινική Νευροφυσιολογία» γίνονται δεκτοί:

- κάτοχοι πτυχίου Ιατρικής της ημεδαπής ή ομοταγών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής
- κάτοχοι πτυχίου άλλων Τμημάτων Πανεπιστημίων ή ΑΤΕΙ της ημεδαπής ή ομοταγών, εφ' όσον έχουν αποδεδειγμένη δραστηριότητα στον χώρο των Νευροεπιστημών.

Θα δοθεί προτίμηση σε Ιατρούς οι οποίοι έχουν αποδεδειγμένη ενασχόληση με την Νευρολογία ή τη Φυσιολογία.

Γίνονται δεκτοί ως υπεράριθμοι μέλη των κατηγοριών ΕΕΠ, ΕΔΙΠ και ΕΤΕΠ και μόνο ένας κατ' έτος σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Το ΠΜΣ «Κλινική Νευροφυσιολογία» θα δέχεται μέχρι είκοσι πέντε (25) φοιτητές κάθε δεύτερο έτος.

ΤΡΟΠΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

Η επιλογή των φοιτητών γίνεται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και τις προβλέψεις του παρόντος Οδηγού Σπουδών.

Τον Οκτώβριο κάθε δεύτερου έτους με απόφαση της Συνέλευσης της Ιατρικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α, δημοσιεύεται και αναρτάται στην ιστοσελίδα του ΠΜΣ και του Ιδρύματος προκήρυξη για την εισαγωγή μεταπτυχιακών φοιτητών. Οι σχετικές αιτήσεις μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά κατατίθενται στη Γραμματεία του ΠΜΣ, σε προθεσμία που ορίζεται κατά την προκήρυξη και μπορεί να παραταθεί με απόφαση της Συνέλευσης της Σχολής.

Απαραίτητα δικαιολογητικά είναι:

1. Αίτηση Συμμετοχής
2. Βιογραφικό σημείωμα
3. Αντίγραφο πτυχίου ή βεβαίωση περάτωσης σπουδών
4. Αναλυτική Βαθμολογία όλων των ετών σπουδών
5. Δημοσιεύσεις σε περιοδικά με κριτές, εάν υπάρχουν
6. Αποδεικτικά επαγγελματικής ή ερευνητικής δραστηριότητας, εάν υπάρχουν
7. Φωτοτυπία δύο όψεων της αστυνομικής ταυτότητας
8. Δύο συστατικές επιστολές
9. Πιστοποιητικό γλωσσομάθειας αγγλικής γλώσσας, τουλάχιστον επιπέδου B2
10. Σύνοψη έκθεση στην οποία να αναφέρεται ο λόγος για τον οποίο ο υποψήφιος επιθυμεί να παρακολουθήσει το συγκεκριμένο μεταπτυχιακό.

Η επιλογή των εισακτέων πραγματοποιείται από τη ΣΕ με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

- Βαθμός πτυχίου, με έμφαση στην βαθμολογία σε προπτυχιακά μαθήματα σχετικά με το γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ σε ποσοστό 20%
- Πιστοποιημένη γνώση αγγλικής γλώσσας σε ποσοστό 15%
- Αποδεδειγμένη επαγγελματική δραστηριότητα 15%
- Ερευνητική δραστηριότητα-δημοσιεύσεις σε ποσοστό 15%
- Συστατικές επιστολές σε ποσοστό 10%
- Προφορική συνέντευξη σε ποσοστό 25%. Σε αυτήν θα εκτιμάται ιδιαίτερα η δυνατότητα του υποψηφίου να παρακολουθήσει απρόσκοπτα το πρόγραμμα του Μεταπτυχιακού Προγράμματος, και ιδιαίτερα το πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης.

Με βάση τα συνολικά κριτήρια, η ΣΕ καταρτίζει τον Πίνακα αξιολόγησης των φοιτητών και τον καταθέτει προς έγκριση στη Συνέλευση.

Οι επιτυχόντες θα πρέπει να εγγραφούν στη Γραμματεία του ΠΜΣ εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την απόφαση της Συνέλευσης.

Σε περίπτωση ισοβαθμίας γίνονται δεκτοί, οι ισοβαθμήσαντες ως υπεράριθμοι, σε ποσοστό που δεν υπερβαίνουν το 10% του ανώτατου αριθμού εισακτέων.

Σε περίπτωση μη εγγραφής ενός ή περισσότερων φοιτητών, θα κληθούν, αν υπάρχουν, οι επιλαχόντες, με βάση τη σειρά τους στον εγκεκριμένο αξιολογικό πίνακα, να εγγραφούν στο Πρόγραμμα.

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΦΟΙΤΗΣΗΣ

Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο ΠΜΣ που οδηγεί στη λήψη Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) ορίζεται σε τέσσερα (4) ακαδημαϊκά εξάμηνα, στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης διπλωματικής εργασίας.

Ο ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών, ορίζεται στα έξι (6) ακαδημαϊκά εξάμηνα, έπειτα από αιτιολογημένη αίτηση του φοιτητή στη Σ.Ε. και έγκριση από τη Συνέλευση.

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής με αίτησή του μπορεί να ζητήσει αιτιολογημένα αναστολή φοίτησης. Τα εξάμηνα αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας δεν προσμετρούνται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης. Η άδεια χορηγείται με απόφαση της Συνέλευσης μετά από εισήγηση της συντονιστικής επιτροπής για αποδεδειγμένα σοβαρούς λόγους, μόνο μία φορά και δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερης διάρκειας των δύο (2) ακαδημαϊκών εξαμήνων ούτε μικρότερης διάρκειας του ενός (1) εξαμήνου.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Το ΠΜΣ ξεκινά το εαρινό εξάμηνο κάθε δεύτερου ακαδημαϊκού έτους. Για την απόκτηση ΔΜΣ απαιτούνται συνολικά εκατό είκοσι (120) πιστωτικές μονάδες (ECTS).

Κατά τη διάρκεια των σπουδών, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές υποχρεούνται σε προετοιμασία, παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση μεταπτυχιακών μαθημάτων, σεμιναρίων και παρουσιάσεων περιστατικών, συγγραφή επιστημονικών εργασιών, προετοιμασία και παρακολούθηση πρακτικής άσκησης σε αντικείμενα της Κλινικής Νευροφυσιολογίας, καθώς και σε εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται διά ζώσης και με σύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση.

Τα μαθήματα οργανώνονται σε εξάμηνα, πραγματοποιούνται σε εβδομαδιαία βάση και διεξάγονται στην ελληνική γλώσσα. Παραδίδονται σημειώσεις και βιβλιογραφία στην αγγλική, κατά κύριο λόγο, γλώσσα, και δευτερευόντως στην ελληνική γλώσσα.

Το πρόγραμμα των μαθημάτων διαμορφώνεται ως εξής:

Οι ώρες διδασκαλίας αφορούν μόνο την παρακολούθηση των μαθημάτων, τα υπόλοιπα αποδίδονται με τα ECTS.

Αναφέρονται παρακάτω οι ώρες διδασκαλίας ανά μάθημα ανά εξάμηνο.

Α' Εξάμηνο		
Μαθήματα Υποχρεωτικά	Διδ. Ώρες	ECTS
Γενικές Επιστημολογικές Κατευθύνσεις	2	3
Ανατομία-Βιολογία του Νευρικού Συστήματος	6	9
Φυσιολογία-Παθοφυσιολογία του Νευρικού Συστήματος	12	18
Σύνολο	20	30

Β' Εξάμηνο		
Μαθήματα Υποχρεωτικά	Διδ. Ώρες	ECTS
Ηλεκτροεγκεφαλογράφημα: Διαλέξεις και Πρακτική Άσκηση	6,5	10
Ηλεκτρομυογράφημα-Ηλεκτρονευρογράφημα: Διαλέξεις και Πρακτική Άσκηση	8	12

Άλλες τεχνικές Κλινικής Νευροφυσιολογίας: Διαλέξεις και Πρακτική Άσκηση	5,5	8
Σύνολο	20	30
Γ' Εξάμηνο		
Μαθήματα Υποχρεωτικά	Διδ. Ώρες	ECTS
Πρακτική Άσκηση: Ηλεκτροεγκεφαλογράφημα	6,5	10
Πρακτική Άσκηση: Ηλεκτρομυογράφημα-Ηλεκτρονευρογράφημα	8	12
Πρακτική Άσκηση: Άλλες τεχνικές Κλινικής Νευροφυσιολογίας	5,5	8
Σύνολο	20	30

Δ' Εξάμηνο	
	ECTS
Εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας	
Σύνολο	30

Β. Περιεχόμενο/Περιγραφή μαθημάτων

Α' Εξάμηνο

Σε όλα τα μαθήματα υπάρχει προετοιμασία των φοιτητών για τις διαλέξεις, παρακολούθηση διαλέξεων, εκπόνηση εργασιών και μελέτη για τις εξετάσεις. Δίδεται ιδιαίτερη έμφαση στην εκπόνηση εργασιών το εξάμηνο αυτό. Επιπλέον, οι φοιτητές παρακολουθούν παρουσιάσεις ενδιαφερόντων περιστατικών με διερεύνηση με μεθόδους Κλινικής Νευροφυσιολογίας.

➤ **Γενικές Επιστημολογικές Κατευθύνσεις :**

Γίνονται διαλέξεις για γενικά θέματα επιστημονικού ενδιαφέροντος, όπως:

- α) Πώς διαβάζουμε και εκτιμούμε μια επιστημονική εργασία,
- β) Βασικές Αρχές Βιοστατιστικής,
- γ) Πώς γράφουμε μια εργασία για το Μεταπτυχιακό και πως γράφουμε ένα επιστημονικό άρθρο. Δίνονται παραδείγματα και ζητούνται εφαρμογές με ασκήσεις/εργασίες.

➤ **Ανατομία-Βιολογία του Νευρικού Συστήματος :**

Γίνονται διαλέξεις για θέματα, όπως: Περιοχική, Ιστολογική και Λειτουργική Ανατομική του Εγκεφάλου, Ανατομία του Νωτιαίου Μυελού, του Αυτονόμου Νευρικού Συστήματος, του Περιφερικού Νευρικού και Μυϊκού Συστήματος, όπως και Βιολογία του Νευρικού και Μυϊκού Κυττάρου, Νευρογενετική και Νευροανοσολογία.

➤ **Φυσιολογία-Παθοφυσιολογία του Νευρικού Συστήματος :**

Γίνονται διαλέξεις για θέματα, όπως: Φυσιολογία του Νευρικού και Μυϊκού Κυττάρου, Φυσιολογία του Ύπνου, του Νευροενδοκρινή Άξονα, του Σωματοαισθητικού Συστήματος, του Πόνου, του Αυτονόμου Νευρικού Συστήματος, της Κίνησης και των Βασικών Γαγγλίων, όπως επίσης Μηχανισμοί Επιληπτογένεσης, Διαταραχές Ύπνου, Φυσιολογία και παθοφυσιολογία της Νευρομυϊκής Σύναψης, Στάδια Εγκεφαλικής Ανάπτυξης, Αναπτυξιακές Διαταραχές, Παθοφυσιολογία προσβολής των περιφερικών Νεύρων, Τοξικές-Μεταβολικές-Τραυματικές βλάβες των περιφερικών Νεύρων, Μυοπάθειες, Νευροανοσολογικές παθήσεις, και Τεχνικές Βάσεις Νευροφυσιολογικών καταγραφών.

Β' Εξάμηνο

Σε όλα τα μαθήματα υπάρχει προετοιμασία των φοιτητών για τις διαλέξεις, παρακολούθηση διαλέξεων, εκπόνηση εργασιών και μελέτη για τις εξετάσεις. Στο εξάμηνο αυτό αρχίζει η Πρακτική Άσκηση σε μεθόδους Κλινικής Νευροφυσιολογίας. Επιπλέον, οι φοιτητές παρακολουθούν παρουσιάσεις ενδιαφερόντων περιστατικών με διερεύνηση με μεθόδους Κλινικής Νευροφυσιολογίας.

➤ Ηλεκτροεγκεφαλογράφημα: Διαλέξεις και Πρακτική Άσκηση :

Γίνονται διαλέξεις για θέματα, όπως: Βασικές αρχές Ηλεκτροεγκεφαλογραφίας, Φυσιολογικό και παθολογικό Ηλεκτροεγκεφαλογράφημα στην παιδική ηλικία και στους ενήλικες, Ηλεκτροεγκεφαλογραφία σε Μονάδα Εντατικής Θεραπείας, Εντόπιση Πεδίου, Προεγχειρητική και Διεγχειρητική Ηλεκτροεγκεφαλογραφική προσέγγιση στην Ανθεκτική Επιληψία, και Διαδραστική Παρουσίαση περιστατικών με Ηλεκτροεγκεφαλογραφικές καταγραφές.

➤ Ηλεκτρομυογράφημα-Ηλεκτρονευρογράφημα: Διαλέξεις και Πρακτική Άσκηση :

Γίνονται διαλέξεις για θέματα, όπως: Βασικές αρχές Ηλεκτρομυογραφίας-Ηλεκτρονευρογραφίας, Ηλεκτρομυογράφημα, συμπεριλαμβανομένου του ποσοτικού, Ηλεκτρονευρογράφημα, Νευροφυσιολογική Μελέτη Νευροπαθειών, Νόσων του Κινητικού Νευρώνα, Ριζοπαθειών, Πλεξοπαθειών, Μυοπαθειών, Νόσων της Νευρομυϊκής Σύναψης, και Διαδραστική Παρουσίαση περιστατικών με Ηλεκτρομυογραφικές-Ηλεκτρονευρογραφικές καταγραφές.

➤ Άλλες τεχνικές Κλινικής Νευροφυσιολογίας: Διαλέξεις και Πρακτική Άσκηση :

Γίνονται διαλέξεις για θέματα, όπως: Προκλητά Δυναμικά, Καταγραφές Ύπνου, Τεχνικές μελέτης του Αυτονόμου, Μαγνητικός Ερεθισμός, Νευροφυσιολογική Διερεύνηση οφθαλμικής Κινητικότητας-Ιλίγγου, Διερεύνηση Σφιγκτηριακών Διαταραχών, και Σύνδρομα Συνεχούς Μυϊκής Δραστηριότητας.

Γ' Εξάμηνο

Το εξάμηνο αυτό συνεχίζεται πιο εντατικά η Πρακτική Άσκηση σε τεχνικές Κλινικής Νευροφυσιολογίας. Οι φοιτητές συνεχίζουν να παρακολουθούν παρουσιάσεις ενδιαφερόντων περιστατικών με διερεύνηση με μεθόδους Κλινικής Νευροφυσιολογίας, καθώς και να εκπονούν εργασίες, περισσότερο προσανατολισμένες στην Πρακτική Άσκηση. Επιπλέον, οι φοιτητές παρακολουθούν σεμινάρια με τις ερευνητικές κατευθύνσεις των διδασκόντων του Προγράμματος, έτσι ώστε να είναι και σε καλύτερη θέση να επιλέξουν την Διπλωματική τους εργασία.

➤ Πρακτική Άσκηση: Ηλεκτροεγκεφαλογράφημα :

Περιλαμβάνει πρακτική εκπαίδευση σε Ηλεκτροεγκεφαλογραφικά εργαστήρια και παιδών και ενηλίκων.

➤ Πρακτική Άσκηση: Ηλεκτρομυογράφημα-Ηλεκτρονευρογράφημα :

Συμπεριλαμβάνεται πρακτική Άσκηση σε Ηλεκτρομυογράφημα και Ηλεκτρονευρογράφημα, καθώς και σε Αισθητικά Προκλητά Δυναμικά.

➤ Πρακτική Άσκηση: Άλλες τεχνικές Κλινικής Νευροφυσιολογίας :

Συμπεριλαμβάνει πρακτική εκπαίδευση σε Προκλητά Δυναμικά, Μαγνητικό Ερεθισμό, Πολυπαραμετρικές Καταγραφές Ύπνου, Εργαστήρια Μελέτης Αυτονόμου και Οφθαλμοκινητικότητας - Ισορροπίας.

Δ' Εξάμηνο

Εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται σε δύο (2) εξάμηνα σπουδών, το χειμερινό και το εαρινό, έκαστο εκ των οποίων περιλαμβάνει τουλάχιστον δεκατρείς (13) εβδομάδες διδασκαλίας και τρεις (3) εβδομάδες εξετάσεων. Τα μαθήματα του χειμερινού και εαρινού εξαμήνου εξετάζονται επαναληπτικώς κατά την περίοδο του Σεπτεμβρίου.

Η παρακολούθηση των μαθημάτων/σεμιναρίων/παρουσιάσεων/περιστατικών/πρακτικών ασκήσεων και η εκπόνηση εργασιών είναι υποχρεωτική.

Σε περίπτωση κωλύματος διεξαγωγής μαθήματος προβλέπεται η αναπλήρωσή του. Η ημερομηνία και η ώρα αναπλήρωσης αναρτώνται στην ιστοσελίδα του ΠΜΣ.

Σε περίπτωση που το ποσοστό απουσιών φοιτητή ξεπερνά το 20% ανά μάθημα/ή στο σύνολο των μαθημάτων, τίθεται θέμα διαγραφής του φοιτητή. Το εν λόγω θέμα εξετάζεται από τη ΣΕ, η οποία γνωμοδοτεί σχετικά στη Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής.

Η αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών και η επίδοσή τους στα μαθήματα που υποχρεούνται να παρακολουθήσουν στο πλαίσιο του ΠΜΣ πραγματοποιείται στο τέλος κάθε εξαμήνου με γραπτές ή προφορικές εξετάσεις ή με εκπόνηση εργασιών καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου. Ο τρόπος αξιολόγησης ορίζεται από τον διδάσκοντα του κάθε μαθήματος. Η βαθμολόγηση γίνεται στην κλίμακα 1-10. Η βαθμολογία των μαθημάτων κατατίθεται στη Γραμματεία του ΠΜΣ εντός 20 ημερών από τη λήξη της εξεταστικής περιόδου.

Για την απόκτηση ΔΜΣ κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής οφείλει να παρακολουθήσει και να εξεταστεί επιτυχώς στο σύνολο των προσφερόμενων μαθημάτων του ΠΜΣ και να εκπονήσει μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, συγκεντρώνοντας έτσι εκατό είκοσι (120) ECTS.

Εάν μεταπτυχιακός φοιτητής αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων, ούτως ώστε σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών θεωρείται ότι δεν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα, παίρνοντας βαθμό κάτω από τη βάση του πέντε (5) εξετάζεται, ύστερα από αίτησή του, από τριμελή επιτροπή μελών ΔΕΠ της Σχολής Επιστημών Υγείας, τα μέλη της οποίας έχουν το ίδιο ή συναφές αντικείμενο με το εξεταζόμενο μάθημα και ορίζονται από τη Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος της εξέτασης διδάσκων.

Στο Δ' εξάμηνο του Προγράμματος προβλέπεται η εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Η Συντονιστική Επιτροπή, ύστερα από αίτηση του υποψηφίου στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της διπλωματικής εργασίας, ο προτεινόμενος επιβλέπων (αν δεν έχει ορισθεί ως επιβλέπων/ουσα του μετ. φοιτητή ήδη από την έναρξη των μετ. σπουδών του) και επισυνάπτεται περίληψη της προτεινόμενης εργασίας, ορίζει τον επιβλέποντα αυτής και συγκροτεί την τριμελή εξεταστική επιτροπή για την έγκριση της εργασίας, ένα από τα μέλη της οποίας είναι και ο επιβλέπων.

Μέλη ή επιβλέποντες της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής εκπόνησης της Διπλωματικής Εργασίας ορίζονται εξ όλων των κατηγοριών διδασκόντων του ΠΜΣ κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Τέλος, με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του ΠΜΣ, δύναται να ανατίθεται η επίβλεψη διπλωματικών εργασιών και σε μέλη Δ.Ε.Π, Ε.Ε.Π και Ε.ΔΙ.Π του Τμήματος, που δεν έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ (Ν.4957/2022).

Το αντικείμενο της Μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας μπορεί να αφορά την ανασκόπηση συγκεκριμένης βιβλιογραφίας, την ανάλυση υπαρχόντων δεδομένων, ή την προοπτική συγκομιδή και ανάλυση νέων δεδομένων, που έχουν σχέση με την Κλινική Νευροφυσιολογία.

Η γλώσσα συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας μπορεί να είναι η ελληνική ή η αγγλική.

Στην υποβολή της πρότασης πρέπει να περιλαμβάνονται τα εξής:

1. Τίτλος του θέματος
2. Σύντομη περιγραφή του θέματος
3. Εξήγηση της σημασίας του θέματος και δικαιολόγηση του ενδιαφέροντος του φοιτητή για την κατάρτιση της διπλωματικής εργασίας
4. Ενδεικτικός πίνακας περιεχομένων
5. Περιγραφή των μεθόδων συλλογής δεδομένων και της ακολουθούμενης μεθοδολογίας.

6. Θεματικό πεδίο του θέματος

Η δομή της διπλωματικής εργασίας θα πρέπει να είναι η εξής:

1. Εξώφυλλο
2. Περίληψη (στην ελληνική)
3. Περίληψη (στη ξένη γλώσσα)
4. Περιεχόμενα
5. Ευχαριστίες (προαιρετικό)
6. Κύριο μέρος της εργασίας
 - Εισαγωγή
 - Υλικό-Μεθοδολογία
 - Αποτελέσματα
 - Συζήτηση
 - Συμπεράσματα

7. Βιβλιογραφία

8. Παραρτήματα

Για να εγκριθεί η Διπλωματική εργασία ο φοιτητής οφείλει να την υποστηρίξει ενώπιον της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής δημόσια. Η εργασία γίνεται αποδεκτή κατά πλειοψηφία και βαθμολογείται με κλίμακα 0-10 με άριστα το δέκα (10). Η αρνητική ψήφος αιτιολογείται εγγράφως. Αν η μεταπτυχιακή εργασία θεωρείται από την επιτροπή μη ικανοποιητική και βαθμολογηθεί κάτω από τη βάση του πέντε (5) τότε η επιτροπή μπορεί να ζητήσει από τον μεταπτυχιακό φοιτητή την βελτίωσή της, την τροποποίηση ορισμένων τμημάτων ή τη ριζική αναμόρφωσή της. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, η επιτροπή ορίζει συγκεκριμένο χρονικό

πλαίσιο μέσα στο οποίο πρέπει να έχει επανυποβληθεί η μεταπτυχιακή εργασία, τροποποιημένη σύμφωνα με τις υποδείξεις της.

Μετά την παρουσίαση και με ευθύνη του επιβλέποντος συντάσσεται πρακτικό που υπογράφεται από τα μέλη της επιτροπής. Το πρακτικό και τα τρία ανάτυπα της Διπλωματικής Εργασίας υποβάλλονται στη Γραμματεία του ΠΜΣ.

Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες εφόσον εγκριθούν από την εξεταστική επιτροπή, αναρτώνται υποχρεωτικά στον διαδικτυακό τόπο της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ.

Επίσης, γίνεται ηλεκτρονική κατάθεση της διπλωματικής εργασίας στο Ψηφιακό Αποθετήριο "ΠΕΡΓΑΜΟΣ", σύμφωνα με τις αποφάσεις της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται για τους φοιτητές του Α' κύκλου σπουδών, πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων. Το Ίδρυμα υποχρεούται να εξασφαλίσει στους φοιτητές με αναπηρία ή/και ειδικές ανάγκες προσβασιμότητα στα προτεινόμενα συγγράμματα και τη διδασκαλία. Στο Πανεπιστήμιο Αθηνών λειτουργεί Μονάδα Προσβασιμότητας Φ με Α με στόχο την επίτευξη στην πράξη της ισότιμης πρόσβασης στις ακαδημαϊκές σπουδές των φοιτητών με διαφορετικές ικανότητες και απαιτήσεις, μέσω της παροχής προσαρμογών στο περιβάλλον, Υποστηρικτικών Τεχνολογιών Πληροφορικής και Υπηρεσιών Πρόσβασης.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές καλούνται να συμμετέχουν και να παρακολουθούν σεμινάρια ερευνητικών ομάδων, συζητήσεις βιβλιογραφικής ενημέρωσης, επισκέψεις εργαστηρίων, συνέδρια/ημερίδες με γνωστικό αντικείμενο συναφές με αυτό του ΠΜΣ, διαλέξεις ή άλλες επιστημονικές εκδηλώσεις του ΠΜΣ κ.ά.

Η Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής μετά την εισήγηση της ΣΕ, δύναται να αποφασίσει τη διαγραφή μεταπτυχιακών φοιτητών εάν:

- υπερβούν το ανώτατο όριο απουσιών
- έχουν αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων και δεν έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα,
- υπερβούν τη μέγιστη χρονική διάρκεια φοίτησης στο ΠΜΣ, όπως ορίζεται στον παρόντα Κανονισμό,
- έχουν παραβιάσει τις κείμενες διατάξεις όσον αφορά την αντιμετώπιση πειθαρχικών παραπτωμάτων από τα αρμόδια πειθαρχικά Όργανα,
- αυτοδίκαια κατόπιν αιτήσεως των μεταπτυχιακών φοιτητών,
- δεν καταβάλλουν το προβλεπόμενο τέλος φοίτησης.

Απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης οι φοιτητές του ΠΜΣ των οποίων το ατομικό εισόδημα, εφόσον διαθέτουν ίδιο εισόδημα, και το οικογενειακό διαθέσιμο ισοδύναμο εισόδημα δεν υπερβαίνουν αυτοτελώς, το μεν ατομικό το εκατό τοις εκατό (100%), το δε οικογενειακό το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα κάθε φορά δημοσιευμένα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.). Η απαλλαγή αυτή παρέχεται για τη συμμετοχή σε ένα μόνο ΠΜΣ. Σε κάθε περίπτωση, οι απαλλασσόμενοι φοιτητές δεν ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών που εισάγονται στο ΠΜΣ. Αν οι δικαιούχοι υπερβαίνουν το ποσοστό του προηγούμενου εδαφίου, επιλέγονται με σειρά κατάταξης ξεκινώντας από αυτούς που έχουν το μικρότερο εισόδημα (παρ. 2 του άρθρου 35 του ν. 4485/2017).

Στο τέλος κάθε εξαμήνου πραγματοποιείται αξιολόγηση κάθε μαθήματος και κάθε διδάσκοντος από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των φοιτητών όσον αφορά το σύνολο του Μεταπτυχιακού Προγράμματος και των δραστηριοτήτων του θα αναρτώνται στην ιστοσελίδα του προγράμματος. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης του κάθε διδάσκοντα θα του κοινοποιούνται.

Η καθομολόγηση γίνεται στο πλαίσιο της Συνέλευσης της Ιατρικής Σχολής και σε χώρο της Σχολής, παρουσία του Προέδρου της Ιατρικής Σχολής.

Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών δεν απονέμεται σε φοιτητή του οποίου ο τίτλος σπουδών πρώτου κύκλου από ίδρυμα της αλλοδαπής δεν έχει αναγνωριστεί από το Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.), σύμφωνα με τον ν. 3328/2005 (Α' 80).

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές μπορούν να αιτηθούν την έκδοση παραρτήματος διπλώματος.

Για τη συμμετοχή τους στο ΠΜΣ «Κλινική Νευροφυσιολογία» οι μεταπτυχιακοί φοιτητές καταβάλλουν τέλη φοίτησης που ανέρχονται στο ποσό των χιλίων ευρώ(1.000 €) ανά εξάμηνο. Η καταβολή του τέλους γίνεται στην αρχή κάθε εξαμήνου.

ΥΠΟΔΟΜΗ ΠΜΣ

Για την εύρυθμη λειτουργία του ΠΜΣ διατίθενται αίθουσες διδασκαλίας και σεμιναρίων, αμφιθέατρα εξοπλισμένα με οπτικοακουστικά μέσα και εργαστήρια της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ, καθώς και εργαστήρια Κλινικής Νευροφυσιολογίας σε άλλες δομές του Πανεπιστημιακού ή έξω Πανεπιστημιακού χώρου.

Η διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του ΠΜΣ γίνεται από τη Γραμματεία του ΠΜΣ, η οποία στελεχώνεται από ένα ή δύο άτομα με εμπειρία στην διαχείριση αντιστοίχων προγραμμάτων.

Η χρηματοδότηση του ΠΜΣ μπορεί να προέρχεται από:

- δωρεές, παροχές, κληροδοτήματα και κάθε είδους χορηγίες φορέων του δημόσιου τομέα, όπως οριοθετείται στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), ή του ιδιωτικού τομέα,
- πόρους από ερευνητικά προγράμματα,
- πόρους από προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων διεθνών οργανισμών,
- μέρος των εσόδων των Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.),
- κάθε άλλη νόμιμη πηγή,
- τέλη φοίτησης: επειδή τα λειτουργικά έξοδα του Π.Μ.Σ. δεν καλύπτονται εξ ολοκλήρου από τις ανωτέρω πηγές χρηματοδότησης, μέρος των λειτουργικών του εξόδων καλύπτεται από τέλη φοίτησης.

Η εσωτερική και εξωτερική αξιολόγηση του ΠΜΣ θα γίνεται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις

ΑΝΑΘΕΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ/ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ ΣΤΟ ΠΜΣ

Οι διδάσκοντες του ΠΜΣ, προέρχονται, τουλάχιστον από:

- μέλη Δ.Ε.Π. της Ιατρικής Σχολής,
- μέλη Ε.Ε.Π., Ε.Δι.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. της Ιατρικής Σχολής, κατόχους διδακτορικού διπλώματος εκτός κι αν το γνωστικό τους αντικείμενο είναι εξαιρετικής και

αδιαμφισβήτητης ιδιαιτερότητας για το οποίο δεν είναι δυνατή ή συνήθης η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής,

- ομότιμους καθηγητές και αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. της Ιατρικής Σχολής
- διδάσκοντες σύμφωνα με το π.δ. 407/1980 (Α' 112) της Ιατρικής Σχολής,
- επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους είτε κάτοχους διδακτορικού διπλώματος είτε υποψήφιους διδάκτορες είτε εξαιρετικής τεχνικής εμπειρίας, οι οποίοι μπορεί να απασχολούνται ως ακαδημαϊκοί υπότροφοι με απόφαση της Συνέλευσης και πράξη του Προέδρου του οικείου Τμήματος για τη διεξαγωγή διδακτικού, κλινικού και ερευνητικού έργου, καθοριζόμενου με τη σύμβαση που υπογράφεται μεταξύ του ακαδημαϊκού υποτρόφου και του Πρύτανη του ΕΚΠΑ (παρ. 7 του άρθρου 29 του ν. 4009/2011).
- μέλη ΔΕΠ άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου ΑΕΙ,
- ερευνητές από ερευνητικά κέντρα του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014, της Ακαδημίας Αθηνών και του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών,
- επισκέπτες καταξιωμένους επιστήμονες από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή, που έχουν θέση ή προσόντα καθηγητή ή ερευνητή σε ερευνητικό κέντρο, επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους με εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ,
- επισκέπτες μεταδιδακτορικούς ερευνητές, Έλληνες ή αλλοδαπούς νέους επιστήμονες, κάτοχους διδακτορικού διπλώματος (παρ. 7 του άρθρου 16 του ν. 4009/2011) ή γίνονται νέες προσλήψεις/συμβάσεις σύμφωνα με τα ανωτέρω (παρ. 1, 2, 5 και 6 του άρθρου 36 του ν. 4485/2017).

Η ανάθεση διδασκαλίας μαθημάτων, σεμιναρίων και ασκήσεων του ΠΜΣ γίνεται ύστερα από εισήγηση της ΣΕ και έγκριση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Ειδικότερα σχετικά με τους επισκέπτες διδάσκοντες, η ΣΕ εισηγείται τη συμμετοχή τους, και τους συμπεριλαμβάνει στο Πρόγραμμα Σπουδών, που εγκρίνεται από τη Συνέλευση. Η ΣΕ στο Πρόγραμμα Σπουδών καθορίζει για κάθε επισκέπτη διδάσκοντα την ιδιότητά του και αιτιολογεί τη συνάφεια των δραστηριοτήτων του με το Μάθημα και το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα. Οι επισκέπτες διδάσκοντες έχουν τα ίδια δικαιώματα και υποχρεώσεις σε σχέση με τα μέλη ΔΕΠ της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ, αλλά δεν μπορούν να είναι μέλη της ΣΕ.

Αφυπηρετήσαντα μέλη ΔΕΠ, όπως αναφέρεται ανωτέρω, μπορούν να συμμετέχουν ως διδάσκοντες στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα. Τα αφυπηρετήσαντα μέλη ΔΕΠ έχουν τα ίδια δικαιώματα και υποχρεώσεις σε σχέση με τα μέλη ΔΕΠ της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ.

Για όσα θέματα δεν ορίζονται στην ισχύουσα νομοθεσία και στον παρόντα Οδηγό Σπουδών, αρμόδια να αποφασίζει είναι η Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ